

Bokslut/verksamhetsberättelse

(T3) 2022

**Nämnden för överförmyndare i
samverkan**

Bokslut (T3) 2022

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Struktur/Input	4
1.2	Process/genomförande	4
1.3	Resultat/output.....	4
2	Mål.....	5
2.1	10% färre ställföreträdare ansöker om entledigande.....	5
2.2	Rekrytering av 50 st nya gode män.	6
2.3	70 % av byte av god man ska ske inom tre månader från ansökan.....	7
2.4	80% av kompletta sluträkningar ska vara granskade och arvoderade inom en månad och övriga inom två månader från ankomst.	8
3	Kvalitet.....	9
3.1	Struktur/Input	9
3.2	Process/genomförande	11
3.3	Resultat/output.....	14
4	Resurser och förutsättningar.....	15
4.1	Ekonomi	15
4.2	Personal.....	16
5	Väsentliga händelser	17
6	Internkontroll	19
6.1	Granskning av årsräkningar sker inte enligt granskningsrutin.	19
6.2	Felaktiga beslut	19
6.3	Risk för negativ publicitet och rättsförlust för huvudmannen om inte byte av god man ske inom rimlig tid efter egen begäran.....	20
7	Vertikal dialog	21

1 Inledning

Nämnden för överförmyndare i samverkan avslutar med denna verksamhetsberättelse mandatperioden 2019-2022 som också var den första med fyra kommuner i samverkan, Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad. Nämnden som är obligatorisk ska genom tillsyn motverka rättsförlust för de svagaste i samhället. Nämndens strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, utveckling, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och att uppnå kostnadseffektivitet. En viktig uppgift för nämnden är att rekrytera gode män och förvaltare. Det blir allt svårare att rekrytera ideella ställföreträdare och framför allt till de mer komplicerade fallen.

En annan viktig uppgift för nämnden är utbildning av gode män så att de får rätt förutsättningar för att klara sitt uppdrag på bästa sätt. Överförmyndarkansliet har ett omfattande utbildningspaket för nya gode män. Dessa utvecklas ständigt med allt fler digitala tjänster.

Nämnden har under året haft fyra prioriterade mål. Två av de fyra målen uppnås. Målen och måtten för uppfyllelse har diskuterats under mandatperioden då förutsättningarna har förändrats genom utökat geografiskt område, genom ändrad demografi och genom att uppdragen blir allt mer svåra och komplicerade. Målen som i vissa fall varit motstridiga behöver förändras ytterligare på grund av ny lagstiftning och att nya aktörer dyker upp som ställföreträdare.

I uppföljningen av målen har nämnden diskuterat orsaker till utfallen och hur åtgärder kan vidtagas för att förändra utfallen av målen och öka kvaliteten i verksamheten. Verksamheten har redovisats med omfattande statistik och nämnden är väl informerad om förutsättningar och resurser.

Nämnden som är tillsynsmyndighet har att genomföra tillsyn av ställföreträdare. Denna ska ske med hög kvalitet och uppfylla Länsstyrelsens- och förvaltningslagens- krav för att leverera hög rättssäkerhet. Bristande resurser, personella, digitala och ekonomiska, har gjort att kvalitetsmålen inte har uppfyllts helt. Att prioritera tillsynen innebär att service till befintliga ställföreträdare och åtgärder för att rekrytera nya ställföreträdare blir lidande. Personalen har under 2022 gjort heroiska insatser för att nå målen och kvaliteten.

Nämndens budget består till övervägande del av personalkostnader. Bristande förutsättningar som ett föråldrat verksamhetssystem har gjort att effektiviteten i brukandet av resurserna inte varit optimala. Vi hoppas på att förutsättningarna nu förbättras och att möjligheterna att digitalisera kommunikationen med ställföreträdarna kommer att öka avsevärt. Det faktum att verksamheten har klarat av att verka inom budget har dock medfört att måluppfyllelsen och kvalitén har underpresterat.

Nämnden har beslutat om intern kontroll och får genom uppföljning av denna svar på frågor om status i verksamheten.

Vertikal dialog sker med kontinuerliga samtal om mål, grunduppdrag, kvalitet och ekonomi sker minst varje tertial som uppföljning av verksamheten.

Pehr Magnusson

Ordförande i nämnden för överförmyndare i samverkan

Grunduppdrag

1.1 Struktur/Input

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Halmstads kommun har fullmäktige beslutat om en gemensam överförmyndarnämnd med Halmstads-, Hylte-, Laholms- och Båstads kommuner.

Halmstads kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation. De uppgifter som ligger under överförmyndaren kan inte läggas under en annan nämnd.

Överförmyndarnämndens uppdrag bestäms av föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och reglementet, som beslutades i kommunfullmäktige 2018.

Däri ingår följande huvuduppgifter:

- att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap,
- att föra register över tillsynsverksamheten
- att rekrytera och utbilda ställföreträdare

Genom tillsyn ska överförmyndarnämnden motverka rättsförlust för de svagaste i samhället: underåriga (barn under 18 år), samt de som p.g.a. sin sjukdom eller annan anledning har en god man eller förvaltare förordnad för sig. I resten av dokumentet används endast begreppet god man istället för god man och förvaltare.

1.2 Process/genomförande

Kommunledningsförvaltningen med överförmyndarkansliet är överförmyndarnämndens förvaltning. Kansliets personal är anställd under kommunstyrelsen. Kansliet består av 10 medarbetare: kanslichef, två överförmyndarjurister, tre handläggare, två granskare, ekonom och registrator. 0,25 % nämndsekreterare köps från kommunledningsförvaltningens kanslienhet.

Överförmyndarkansliet bereder, administrerar, utvecklar och följer upp frågor inom överförmyndarnämndens ansvarsområde. De flesta av överförmyndarnämndens beslut fattas av personalen enligt delegationsordning. Överförmyndarnämnden sammanträder varje månad, förutom juli månad, och beslutar bland annat om avslagsbeslut, föreläggande om vite och entledigande av olämplig god man eller förvaltare.

Utöver delegationsordning beslutar kanslichef om en intern arbetsfördelning av delegerade beslut utifrån verksamhetens behov.

1.3 Resultat/output

Genom en rättssäker och effektiv överförmyndarverksamhet får de som har störst behov av samhällets hjälp sina intressen avseende uppehälle, utbildning och nytta i övrigt tillvaratagna på bästa sätt.

2 Mål

2.1 10% färre ställföreträdare ansöker om entledigande

Kopplad till

Process/genomförande

Önskat läge/effekter

Minst 10% färre gode män eller förvaltare ansöker om att bli utbytt från sina uppdrag. Ställföreträdarna känner att de har den kompetens och får det stöd de behöver för att kunna utföra sitt uppdrag på bästa sätt. Matchning mellan gode mannens kompetens och den hjälpbehövandes behov sker i samtliga ärenden.

Kommentar

Målet nås. 21% (20 personer) färre jämfört med föregående år, ansöker om att bli utbytt från sina uppdrag under år 2022.

Det har sedan år 2019 skett en positiv utveckling av antalet personer som ansöker om att bli entledigade från sitt uppdrag som god man, då allt färre personer vill bli entledigade. 2021 var det 97 personer och i år 2022 är det 77 personer i 152 ärenden.

Tertial 1 är det 3 personer som står för ansökan om entledigade i 15 ärenden och tertial 2 är det 1 person som står för ansökan om entledigade i 14 ärenden och tertial 3 är det två personer som står för ansökan om entledigande i 12 ärenden.

En av anledningarna är troligtvis att överförmyndarkansliet under 2022 har anlitat professionella gode män anställda på privat ställföreträdarbolag till att vara god man och förvaltare. Nya ställföreträdare ges i större utsträckning byten i stället för nya uppdrag eftersom de oftast är enklare att ta över ett befintligt ärende än att starta från början.

Inom överförmyndarkansliet sker hela tiden ett utvecklingsarbete för att bli ännu bättre i vårt uppdrag. Som ett led i detta bjöd överförmyndarnämnden och kansliet in alla goda män i Halmstads, Hylte, Laholms och Båstads kommuner till "Öppet hus" för att samtala om dessa frågor.

2.2 Rekrytering av 50 st nya gode män.

Kopplad till

Process/genomförande

Önskat läge/effekter

Samtliga hjälpbehövande som har rätt till god man ska få det.

Kommentar

Målet uppnås inte. Under 2022 har 121 nya gode män åtagit sig sitt första uppdrag. 41 av dessa har Överförmyndarkansliet rekryterat vilket är en ökning med 16% mot föregående år. Övriga var föreslagna i ärendet av anhöriga eller annan utomstående person.

Överförmyndarkansliet har under 2022 haft 122 intervjuer med personer som har anmält intresse för att bli god man. Av dessa är 50 utomstående gode män. Man kan se en ökning av intervjuer med utomstående gode män det sista tertialet vilket troligtvis beror på de insatser som gjorts under hösten såsom till exempel öppna hus och rekryteringskampanjer.

Det finns den sista december ca 28 ärenden på rekryteringslistan där överförmyndarkansliet inte kunnat rekrytera utan söker god man.

En stor del av de resurser som normalt läggs på rekrytering har under året istället lagts på granskning av årsräkningar. Överförmyndarkansliet har inte heller något effektivt system för rekrytering.

Vi har under året haft annonser i Bjäre NU, Laholms Tidning och Hallandsposten samt annonserat på stortavlorna i Halmstad. Vi kan efter dessa insatser se ett ökat intresse från personer som är intresserade av att ta uppdrag. Analys av periodens insatser visar att ytterligare rekryteringskampanjer måste ske under året för att målet ska kunna nås.

Under perioden har överförmyndarkansliet bland annat analyserat enkätsvar för att se hur tillgänglighet och stöd kan öka för de gode männen. Ökad tillgänglighet kan leda till att antalet personer som vill åta sig nya uppdrag ökar. Detta genom att befintliga gode män rekommenderar andra att åta sig uppdrag som god man.

Ytterligare en rekryteringskampanj har skett under hösten i form av öppet hus i Hylte, Laholm och Båstad samt annonsering i Bjäre NU, Laholms Tidning och Hallandsposten.

2.3 70 % av byte av god man ska ske inom tre månader från ansökan.

Kopplad till

Process/genomförande

Önskat läge/effekter

70% av de gode män som ansökt om att bli utbytt blir det inom tre månader. Det resulterar i att det blir lättare att rekrytera personer till nya uppdrag eftersom man blir utbytt efter att man så önskat.

Rättssäkerheten för huvudmannen ökar då personer som av olika skäl inte längre vill vara gode män blir utbytt.

Kommentar

Målet uppnås inte. 70% av de gode män som ansöker om att bli entledigade från sitt uppdrag blir inte det inom 3 månader.

134 st byten av god man har skett under året. I 66% av ärendena har beslut om entledigande skett inom 3 månader. Det är en försämring mot 2021 då 86% blev entledigade inom 3 månader från ansökan om att bli entledigade från sitt uppdrag. Det har dock skett en förbättring för perioden september till december där 72% av bytena har skett i tid jämfört med perioden januari-augusti där 60% av bytena skedde i tid.

Det finns flera troliga orsaker till att målet inte nås. Det är under våren alltid hög arbetsbelastning då samtliga ställföreträdare ska lämna in årsräkning före 1 mars. Dessa årsräkningar ska sedan vara granskade och arvoderade inom sex månader. Resurser som normalt läggs på byte av god man har under våren istället lagts på granskning av årsräkningar. Halva arbetsstyrkan har dessutom under 8 veckor varit på semester. Några medarbetare har också lagt mycket tid på att granska årsräkningar även under sommaren och hösten vilket lett till att arbetet med rekrytering har blivit eftersatt.

En annan orsak kan också vara att överförmyndarkansliet inte alltid kan påverka hur lång tid ett byte tar. Det kan vara så att en föreslagen god man först tackar ja till ett uppdrag och i ett senare skede ångrar sig och då startar rekryteringsprocessen om igen vilket innebär att ärendet tar längre tid än tre månader. Det finns för få ideella personer som vill åta sig uppdrag som god man och eftersom det inte funnits ideella gode män eller professionella gode män anställda på Halmstads kommuns förvaltarenhet som kunnat åta sig uppdrag har överförmyndarkansliet under året förordnat professionella gode män anställda på privat ställföreträdarbolag. Eftersom överförmyndarkansliet i de flesta ärendena först försöker att hitta en ideell ställföreträdare så tar det mer än 3 månader innan bytet sker.

Med anledning av att det finns yttre omständigheter som överförmyndarkansliet inte alltid kan påverka görs bedömningen att det inte är möjligt att ha 100% måluppfyllelse. Målet har därför justerats till att 70% av de gode män som ansöker om att bli entledigade från sitt uppdrag ska bli det inom 3 månader.

2.4 80% av kompletta sluträkningar ska vara granskade och arvoderade inom en månad och övriga inom två månader från ankomst.

Kopplad till

Resultat/output

Önskat läge/effekter

80% av kompletta sluträkningar ska granskas och arvodering ske inom en månad från att de kommit in för att öka rättssäkerheten för huvudmannen. Övriga sluträkningar ska granskas och arvodering ske inom två månader från att de kommit in. Det gör att dödsboet hinner få med arvodet i bouppteckningen.

Kommentar

Målet nås.

88% av årsräkningarna för 2022 är granskade i tid.

247 sluträkningar har inkommit under 2022. 71% av sluträkningarna har granskats inom en månad att jämföra med 67% för 2021. 17% har kompletterats och granskats inom två månader att jämföra med 13% för 2021. 12% av sluträkningarna har granskats för sent att jämföra med 20% för 2021.

Det har skett ett systematiskt arbete vad gäller granskning av sluträkningar för att kunna uppnå målet. Det är under perioden 30 sluträkningar som inte har kunnat granskas inom tiden. Under sista tertialet har fokus legat på att granska klart alla årsräkningar och det har lett till att antalet sluträkningar som inte har kunnat granskas inom tiden har ökat. En analys av årets granskning kommer att göras av granskningsteamet.

Med anledning av att det finns yttre omständigheter som överförmyndarkansliet inte alltid kan påverka görs bedömningen att det inte är möjligt att ha 100% måluppfyllelse och därför är målet justerat.

3 Kvalitet

3.1 Struktur/Input

3.1.1 Personal

Beskrivning

Antal tjänster i årsarbetstid hos överförmyndaren

Kommentar

9,7 tjänster i årsarbetstid.

3.1.2 Ekonomi

Beskrivning

Överförmyndarens totalkostnad i förhållande till ställföreträdarskap och respektive kommuninvånare. Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunerna förvaltar åt sina huvudmän.

Uppgifter om totalkostnad för ställföreträdarnas arvode och fördelning av kostnaderna mellan den enskilde och kommunen.

Kommentar

Överförmyndarens totalkostnad i förhållande till ställföreträdarskap och respektive kommuninvånare.

Verksamhetens kostnad	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad	Verksamhetens kostnad	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad
Överförmyndarens totalkostnad 2021-12-31	7 408 415	Överförmyndarens totalkostnad 2022-12-31	7 580 185
Per ställföreträdarskap 2022-01-03	4 707	Per ställföreträdarskap 2023-01-02	4 744
Per kommuninvånare per 2020-12-31	48	Per kommuninvånare per 2021-12-31	48
Kostnad för arvoden betalda av kommunerna	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad	Kostnad för arvoden betalda av kommunerna	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad
Överförmyndarens totalkostnad 2021-12-31	4 154 323	Överförmyndarens totalkostnad 2022-12-31	4 040 358
Per ställföreträdarskap 2022-01-03	2 639	Per ställföreträdarskap 2023-01-02	2 528
Per kommuninvånare per 2020-12-31	27	Per kommuninvånare per 2021-12-31	26

Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i kommunerna förvaltar åt sina huvudmän.

Tillgångar och inkomster	2021-01-04	2022-01-03	2023-01-02
	Halmstad	Halmstad	Halmstad
Behållning totalt	349 948 723	399 001 539	467 282 050
Behållning arvodessgrundande	325 363 010	388 551 907	455 062 952
Inkomst totalt	149 345 543	123 753 189	159 744 810
Inkomst arvodessgrundande	75 921 127	78 965 025	83 505 231
	Hylte	Hylte	Hylte
Behållning totalt	63 489 958	42 653 430	34 756 441
Behållning arvodessgrundande	56 834 372	38 655 415	34 713 242
Inkomst totalt	17 535 534	19 737 834	10 239 087
Inkomst arvodessgrundande	8 781 931	12 127 528	6 847 663
	Laholm	Laholm	Laholm
Behållning totalt	112 380 536	153 917 498	153 023 934
Behållning arvodessgrundande	104 433 147	152 551 038	150 758 002
Inkomst totalt	38 152 505	48 391 006	36 872 706
Inkomst arvodessgrundande	23 896 989	23 084 504	22 624 680
	Båstad	Båstad	Båstad
Behållning totalt	126 205 616	115 510 974	89 314 737
Behållning arvodessgrundande	115 761 094	110 358 974	85 958 737
Inkomst totalt	36 213 471	24 219 286	36 214 516
Inkomst arvodessgrundande	18 036 221	15 151 879	18 155 878
	Samverkan	Samverkan	Samverkan
Behållning totalt	652 024 833	711 083 441	744 377 162
Behållning arvodessgrundande	602 391 623	690 117 334	726 492 933
Inkomst totalt	241 247 053	216 101 315	243 071 119
Inkomst arvodessgrundande	126 636 268	129 328 936	131 133 452

Uppgifter om totalkostnad för ställföreträdarnas arvode och fördelning av kostnaderna mellan den enskilde och kommunen.

Arvodesskostnad	kommunen	kommunen	huvudmannen	huvudmannen
	2022-01-03	2023-01-02	2022-01-03	2023-01-02
Halmstad				
God man/förvaltare	1 994 614	2 022 413	3 060 266	3 259 536
Sociala avgifter	397 954	410 187	559 425	601 472
God man ensamkommande barn	174 091	203 025	0	0
Sociala avgifter	44 726	49 961	0	0
Totalt Halmstad	2 611 385	2 685 586	3 619 691	3 861 008
Hylte				
God man/förvaltare	293 434	300 040	352 130	296 830
Sociala avgifter	61 064	70 984	58 686	49 440
God man ensamkommande barn	14 992	18 396	0	0
Sociala avgifter	4 710	4 552	0	0
Totalt Hylte	374 200	393 972	410 816	346 270
Laholm				
God man/förvaltare	524 837	467 909	1 090 312	1 102 893
Sociala avgifter	89 556	85 494	157 876	185 012

Arvodeskostnad	kommunen	kommunen	huvudmannen	huvudmannen
God man ensamkommande barn	37 612	41 516	0	0
Sociala avgifter	7 469	5 763	0	0
Totalt Laholm	659 474	600 682	1 248 188	1 287 905
Båstad				
God man/förvaltare	384 491	275 101	509 142	562 998
Sociala avgifter	69 640	54 094	93 429	102 976
God man ensamkommande barn	45 921	27 701	0	0
Sociala avgifter	9 212	3 222	0	0
Totalt Båstad	509 264	360 118	602 571	665 974

Den totala arvodeskostnaden för samtliga kommuner är för 2022 4 040 358 kr. Den totala kostnaden för samtliga huvudmän är för 2022 6 161 157 kr.

Vid årsskiftet återstod 14 årsräkningar och 40 sluträkningar att arvoda vilket innebär att om dessa varit färdiggranskade hade tillgångar och inkomster samt den totala arvodeskostnaden varit högre.

3.2 Process/genomförande

3.2.1 Handläggning

Beskrivning

Antal ställföreträdare och ställföreträdarskap

Antalet ställföreträdare som entledigas utan att godmanskapet eller förvaltarskapet samtidigt upphör (byte)

Antalet godmanskap eller förvaltarskap som upphör på grund av att det saknas ställföreträdare och en ny inte kan utses

Antal nya ärenden

Antal avslutade ärenden

Antal ställföreträdare med 10 uppdrag eller fler

Antal nya ställföreträdare som får fler än 2 uppdrag första året

Antal registrerade förmynderskap och i hur många av dessa det förekommer kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap föräldralken

Antal redovisningshandlingar som överförmyndaren har granskat och hur många av dem som varit utan anmärkning

Kommentar

Antal ställföreträdare	2021-01-14	2022-01-16	2023-01-13
	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad	Halmstad, Hylte, Laholm och Båstad
God man 11:4	541	535	538
God man 11:1-3	19	15	31
Förvaltare 11:7	92	80	71
Förvaltare 11:7 och god man 11:4	24	30	35
Förmynderskap	148	141	126

Antal ställföreträdare	2021-01-14	2022-01-16	2023-01-13
Utbetalning till spärrat konto	521	553	557
God man ensamkommande barn	10	7	11
Särskilt förordnad vårdnadshavare	40	54	48
Särskilt förordnade förmyndare	0	0	0
Medförmyndare	0	2	2
Särskild överförmyndarkontroll	1	1	1
Övriga ärenden	0	1	3
Beslut enligt 13:19 trygga förvaltningen	8	10	6
Skuldsatt underårig	9	11	14
Totalt	1 413	1 440	1 443

Antal ställföreträdare har minskat med 3 mellan den sista december 2021 och den sista december 2022 det vill säga från 1440 till 1443.

Antal ställföreträdarskap	2021-01-04				2022-01-03				2023-01-03			
	Halmstad	Hylte	Laholm	Båstad	Halmstad	Hylte	Laholm	Båstad	Halmstad	Hylte	Laholm	Båstad
God man 11:4	515	55	167	98	525	57	171	88	545	54	170	87
God man 11:1-3	14	1	5	1	13	1	4	1	19	0	6	1
Förvaltare 11:7	85	14	15	21	69	11	15	23	72	8	19	19
Förvaltare 11:7 och god man 11:4	25	2	3	1	32	1	5	2	32	3	7	3
Förmyndarskap	70	5	15	12	66	7	18	15	60	4	12	15
Utbetalning till spärrat konto FB 16:11	264	18	49	18	277	18	54	17	283	18	63	20
Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn	7	1	2	2	3	0	1	1	16	1	2	1
Särskilt förordnad vårdnadshavare	27	6	10	5	31	8	9	9	26	7	8	4
Särskilt förordnad förmyndare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medförmyndare	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Särskild överförmyndarkontroll	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Övriga ärenden	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Beslut enligt 13:19 trygga förvaltningen	3	1	2	0	2	1	3	2	1	1	3	0
Skuldsatt underårig	2	0	0	0	3	3	1	0	1	3	0	1
Totalt	1 012	103	269	158	1 021	108	282	158	1 056	100	291	151

Antalet ställföreträdarskap har ökat med 29 mellan den sista december 2021 och den sista december 2022 det vill säga från 1569 till 1598.

Ökningen av antalet ställföreträdarskap kan bero på att överförmyndarkansliet har rekryterat professionella gode män anställda i privat ställföreträdarbolag.

Anledningen till att slutsummorna avseende antal ställföreträdare och antal ställföreträdarskap inte stämmer jämfört med verksamhetsberättelsen för 2021 är att ansökan, anmälan och föreläggande efter

ansökan är borttagna eftersom det som funnits registrerat där är felregistrerat.

Antal registrerade förmynderskap och i hur många av dessa det förekommer kontrollåtgärder enligt 13 eller 15 kap föräldraskapen

	2021-01-04	2022-01-03	2023-01-02
Totalt antal förmynderskap	508	546	532
Förmynderskap med kontrollåtgärd	59	60	50

Antal ställföreträdarskap där ställföreträdaren entledigas utan att godmanskapet eller förvalterskapet upphör/byten

Jan --dec	2 020	2 021	2 022				
			Halmstad	Hylte	Laholm	Båstad	Totalt
God man	80	65	59	10	16	20	105
Förvaltare	26	14	12	6	4	7	29
God man ekb	4	2	0	0	0	0	0
Totalt	110	81	71	16	20	27	134

Ökningen av byten beror bland annat på byten i ärenden med professionella ställföreträdare anställda i privat ställföreträdarbolag där man först utser en erfaren god man för att sedan byta till en annan god man när uppdraget har kommit igång. Det beror även på att ideella gode män med flera uppdrag begärt sig entledigade.

Antal ställföreträdare som entledigas utan att godmanskapet eller förvalterskapet upphör/byten

Jan - dec	2020	2021	2022				
			Halmstad	Hylte	Laholm	Båstad	Totalt antal personer alla kommuner
			49	11	14	23	97

Några ställföreträdare finns i flera kommuner vilket innebär att det totalt i alla kommuner är 75 personer som entledigats under året.

Antalet godmanskap eller förvalterskap som upphör på grund av att det saknas ställföreträdare och en ny inte kan utses

	2020	2021	2022
	1	2	0

Antal nya ärenden

Jan - dec	2020	2021	2022
	375	370	350

Antal avslutade ärenden

Jan - dec	2020	2021	2022
	392	348	324

Antal ställföreträdare med 10 uppdrag eller fler			
Per 221231	2020	2021	2022
	14	15	14

Antal ärenden med professionella ställföreträdare anställda av privat ställföreträdarbolag under året			
Per 221231	2021	2022	
Halmstad		24	
Hylte		7	
Laholm		9	
Båstad		11	
Totalt	7	51	

Den totala kostnaden för ärenden med ställföreträdare anställda av privat bolag under året är 1 166 662 kr.

Antal nya gode män/förvaltare som får fler än 2 uppdrag första året		
Jan - dec	2021	2022
	2	4

Antal redovisningshandlingar som överförmyndaren har granskat och hur många av dem som varit med anmärkning eller korrigerig			
Jan - dec	2020	2021	2022
Årsräkningar totalt	1 038	1 024	1 049
Utan anmärkning	995	904	754
Med anmärkning	33	51	61
Med korrigerig	10	69	234
Sluträkningar totalt	250	198	222
Utan anmärkning	240	179	174
Med anmärkning	7	11	21
Med korrigerig	3	8	27

Antalet redovisningshandlingar som granskas med anmärkning har ökat. Ökningen kan bero på att det endast är uppenbara räkne- och skrivfel som får ändras av kanslipersonal. Även granskning med korrigerig har ökat och detta beror på att enligt granskningsrutinen ska alla redovisningar där det görs ändringar med röd penna granskas med korrigerig. Detta efter påpekande av Länsstyrelsen efter deras tillsyn 2020.

3.3 Resultat/output

3.3.1 Nöjdhetsfaktor gode män

Beskrivning

Nya gode mäns nöjdhet över stödinsatser de fått det första året

Kommentar

Redovisning har inte skett.

4 Resurser och förutsättningar

4.1 Ekonomi

OBJEKT 2051

Nedanstående visar hur nämnden för Överförmyndare i samverkan - Halmstad, Hylte, Laholms och Båstads medel har använts under 2022.

Budgetramen för 2022 är 5 212 183 kr och överskottet för 2022 är 2 301 741 kr.

Bokslutet tar inte hänsyn till arvoden till gode män och förvaltare (objekt 20512) samt arvoden till gemensamma nämndens politiker (objekt 20513) då respektive kommun hanterar dessa kostnader för sig.

Objekt 2051	Utfall 2021	Årsbudget 2021	Utfall 2022	Årsbudget 2022
Intäkt samverkansavtal	2 378 934	2 378 933	2 506 438	2 506 439
Intäkt administrativ avgift ensamkommande barn	1 693 693	0	1 693 693	0
Övriga intäkter	427 069	0	469 612	0
Summa intäkter	4 499 696	2 378 933	4 669 743	2 506 439
Lönekostnader	-6 420 778	-6 380 300	-6 750 960	-6 684 500
Övriga kostnader	-987 637	-1 053 416	-829 226	-1 034 122
Summa kostnader	-7 408 415	-7 433 716	-7 580 185	-7 718 622
RESULTAT	-2 908 719	-5 054 783	-2 910 442	-5 212 183
Överföres till 2023	-2 146 064		-2 301 741	
Summa	-5 054 783	-5 054 783	-5 212 183	-5 212 183

Intäkterna består till största delen av intäkter från samverkansavtal och administrativ avgift för ensamkommande barn.

Intäkten avseende administrativ avgift ensamkommande barn är medflyttat från 2018.

Överskottet med 2 301 741 kr ska användas till inköp av ett nytt verksamhetssystem samt till rekryteringsinsatser för att öka antalet gode män.

Kostnaderna består till största delen av lönekostnader. Övriga kostnader består bland annat av kostnader för utbildning, IT-program, rekrytering med mera.

Överförmyndarnämnden köper nämndsekreterartjänst av kommunledningsförvaltningen med 25%, 171 000kr samt en utvecklingstjänst (som ska hjälpa till med bland annat utbildningar) med 50%, 74 000kr för oktober - december 2022.

Samtlig personal har deltagit på en dags digital vidareutbildning avseende nyheter inom överförmyndarområdet.

Samtlig personal samt 1:a vice ordförande i nämnden har varit på Föreningen Sveriges Överförmyndares studiedagar som i år hölls i Helsingborg.

Samtliga informationsträffar för gode män har varit digitala.

4.2 Personal

Redovisas av kommunstyrelsen

5 Väsentliga händelser

Halmstads, Hyltes, Laholms och Båstads kommuner samverkar i en gemensam överförmyndarnämnd. Syftet med samarbetet är att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarens verksamhet. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, utveckling, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och att uppnå kostnadseffektivitet.

Nämnden har fattat beslut om fyra mål. Två av de fyra målen uppnås.

Mål 3.1 10% färre ställföreträdare ansöker om entledigande

Målet nås. 21% färre ställföreträdare jämfört med föregående år, ansöker om att bli utbytt från sina uppdrag under år 2022.

Mål 3.2 70% av byte av god man ska ske inom tre månader från ansökan

Målet uppnås inte. 70% av de gode män som ansöker om att bli entledigade från sitt uppdrag blir inte det inom 3 månader.

I 66% av ärendena har beslut om entledigande skett inom 3 månader. Det är en försämring mot 2021 då 86% blev entledigade inom 3 månader från ansökan om att bli entledigade från sitt uppdrag. Det har dock skett en förbättring för perioden september-december där 72% av bytena har skett i tid jämfört med perioden januari-augusti där 60% av bytena skedde i tid.

Mål 3.3: 80% av kompletta sluträkningar ska vara granskade och arvoderade inom en månad och övriga inom två månader från ankomst

Målet nås. 88% av årsräkningarna för 2022 är granskade i tid.

71% av sluträkningarna har granskats inom en månad att jämföra med 67% för samma period förra året. 17% har kompletterats och granskats inom två månader att jämföra med 13% för samma period förra året.

Mål 3.4: Rekrytering av 50 st nya gode män

Målet uppnås inte. Under 2022 har 121 nya gode män åtagit sig sitt första uppdrag. 41 av dessa har Överförmyndarkansliet rekryterat vilket är en ökning med 16% mot föregående år. Övriga var föreslagna i ärendet av anhöriga eller annan utomstående person.

Överförmyndarkansliet har under 2022 haft 122 intervjuer med personer som har anmält intresse för att bli god man. Av dessa är 50 utomstående gode män. Man kan se en ökning av intervjuer med utomstående gode män det sista tertialet vilket troligtvis beror på de insatser som överförmyndarkansliet gjort under hösten såsom till exempel öppet hus.

Nämnden har justerat två av målen under året med anledning av att det finns yttre omständigheter som överförmyndarkansliet inte kan påverka som avgör om målet kommer att uppnås eller ej. Målet avseende granskning av sluträkningar uppnås efter justering medan målet avseende byte av god man trots justering inte uppnås. Anledningen till att målet avseende byte av god man inte uppnås beror på att fokus har varit på att granska årsräkningar.

Antalet ideella gode män räcker inte till för att täcka behovet. Professionella gode män behövs för att alla hjälpbehövande som har rätt till en god man ska kunna få det.

Överförmyndarkansliet har under året haft stort fokus på granskning av årsräkningar och med anledning av bristande personella resurser till granskning har personal arbetat mycket övertid med granskning av årsräkningar mellan juni och december. Ur arbetsmiljöhänseende är det inte på sikt hållbart att arbeta så mycket övertid.

Det har under året påbörjats två utredningar om användandet av professionella gode män. Den ena utredningen handlar om professionella gode män anställda på privat ställföreträdarbolag och den andra om en utökning av professionella gode män anställda hos Halmstads kommuns förvaltarenhet. Det finns den sista december 51 huvudmän med professionell god man anställd på privat ställföreträdarbolag och 20 huvudmän med professionell god man anställd hos Halmstads kommuns förvaltarenhet.

Antalet byten har ökat sedan 2021 och det beror bland annat på byten i ärenden med gode män anställda av privat ställföreträdarbolag och att ideella gode män som har flera uppdrag begärt sig entledigade.

Upphandling av ett nytt verksamhetssystem pågår.

Det har under våren varit en del mediebevakning där överförmyndarens verksamhet framställts på ett negativt sätt. Överförmyndarkansliet har tagit till sig av synpunkterna och bland annat genomfört öppna hus för att öka tillgänglighet och tillit.

Inom överförmyndarkansliet sker hela tiden ett utvecklingsarbete för att bli ännu bättre i vårt uppdrag. Överförmyndarkansliet har under året haft öppet hus i samtliga samverkanskommuner, de öppna husen har varit välbesökta och har upplevts väldigt positiva. Överförmyndarkansliet har också under året utökat sina digitala möten till att även ha fysiska möten.

6 Internkontroll

6.1 Granskning av årsräkningar sker inte enligt granskningsrutin.

Granskning av årsräkningar sker inte enligt granskningsrutin.

Internkontroll har skett av 5% av de årsräkningar som granskats under året. Urval har varit var tjugonde beslut under perioden 2022-01-01 och 2022-12-31 utifrån aktnummerordning från lista skapad av verksamhetssystemet Wärna. 47 beslut har granskats.

Ett antal punkter i granskningsrutinen har kontrollerats. De punkter som valts ut är sådana som är av vikt för huvudmannen samt sådana där länsstyrelsen vid sin tillsyn 2020 fann behov av förbättring.

Kontroll:

- endast uppenbara räkne- och skrivfel i årsräkningen ändras av kanslipersonal
- görs av att det finns max 1 pbb på transaktionskontot
- så allt är signerat - om inte att gransknings pm finns
- då huvudmannen betalar arvudet - har arvodesbeslut skickats till huvudmannen
- att ÖF-attest är ibockad när kommunen betalar arvudet samt att arvodesbeslutet är skickat via e-tjänst.

I 26 av totalt 47 kontrollerade akter fanns det brister vilket innebär att 55% av de kontrollerade granskningarna uppvisar brister. De flesta bristerna består i att kanslipersonal har ändrat sådant som inte är uppenbara räkne- och skrivfel. Detta kontrollmoment har sin grund i förvaltningslagen. Det är oklart om ändringar som inte är uppenbara räkne- och skrivfel får någon negativ konsekvens för huvudmannen eller den underårige.

6.2 Felaktiga beslut

Redovisning av delegationsbeslut.

Återrapportering ska ske av två delegationsbeslut på varje nämndssammanträde. Nämnden väljer utifrån delegationsordningen ut två beslut från föregående månad som ska redovisas på följande nämndssammanträde. Den som fattat beslutet redovisar för nämnden.

Internkontrollen har genomförts enligt nedan

En sammanställning över samtliga delegationsbeslut avseende beslut om uttag från spärrat konto delges nämnden. Överförmyndarnämnden väljer på varje sammanträde ut delegationsbeslut fattade månaden innan som ska redovisas på nästkommande nämnd. Efter redovisning av delegationsbeslut uttag från spärrat konto har nämnden funnit att ändamål ska framgå tydligare i besluten. Om frågor angående uttaget som redovisas uppstår går kanslichef in i verksamhetssystemet och tar fram och visar relevanta dokument.

Under perioden har en sammanställning över samtliga delegationsbeslut gällande uttag från spärrat

konto mellan 2021-12-01 - 2022-11-30 redovisats.

Beslut angående uttag från spärrat konto FB 13 § 8, fattade enligt nämnden för överförmyndare i samverkans delegationsordning, har sammanställts för nämnden för överförmyndare i samverkans kännedom. Sammanställningen avser beslut under perioden 2021-12-01 - 2022-11-30. Under perioden beslutades att bevilja 358 uttag från spärrat konto. Totalt beviljat belopp under perioden 14 913 372 kr.

Utöver ovan har också 17 delegationsbeslut gällande bouppteckning barn, process kring anlitan av professionell ställföreträdare anställd på privat ställföreträdarbolag, avskrivningsbeslut gällande anordnande av god man, avskrivningsbeslut gällande anordnande av förvaltare, avskrivning anmälan framtidsfullmakt, information om hyresavtal som ingåtts utan överförmyndarens samtycke, ärende om personlig assistans, intermistiskt byte av förvaltare, ärende om trygga förvaltningen, redovisning av familjehemsplacerade barn, genomgång av ett överklagat arvodesbeslut, 2 ärenden angående uttag från spärrat konto, genomgång av klagomål från boende avseende god man samt genomgång av skriftlig rutin när en god man begär sig entledigad och skriftlig rutin för rekrytering av god man redovisats till nämnden under perioden av olika handläggare. Nämnden har inte funnit några brister i handläggningen.

6.3 Risk för negativ publicitet och rättsförlust för huvudmannen om inte byte av god man ske inom rimlig tid efter egen begäran

Under året har det inte varit någon negativ publicitet som avser sent byte av god man.

Överförmyndarkansliet har tittat på de sluträkningar som är granskade med anmärkning, i 3 av dessa har bytet tagit längre tid än 3 månader. Vid genomgång av dessa 3 ärenden kan inte överförmyndarkansliet se att huvudmannen lidit rättsförlust på grund av att bytet har tagit längre tid än 3 månader. Byte av god man prioriteras före nya ärenden. En av anledningarna till att byte inte kan ske inom 3 månader i en del ärenden är att det inte finns tillräckligt med personer som är villiga att åta sig uppdrag samt att resurser lagts på att prioritera granskning av årsräkningar.

7 Vertikal dialog

Nämnden för överförmyndare i samverkan är en mindre nämnd med ett klart avgränsat lagstyrt uppdrag. Överförmyndarkansliet med 10 medarbetare är nämndens förvaltning. Det har sedan tidigare funnits ett gott samarbete mellan nämnd och tjänstepersoner som bygger på tillit. Att arbeta genom vertikal dialog mellan olika organisatoriska nivåer sker naturligt då det endast finns två nivåer inom överförmyndarnämnden. Planeringsanalys 2022 togs fram genom nära dialog mellan nämnd och överförmyndarkansli. Kontinuerligt samtal om mål, grunduppdrag, kvalitet och ekonomi sker minst varje tertiäl genom uppföljning av verksamheten.